

PRZEGŁĄD.

Monarchya Austriacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya.
— Belgia. — Holandya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Tur-
cya. — Rzecz domowa. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń. 24. sierpnia. Dnia 26. sierpnia wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany LXXV. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa, wydany dnia 21. czerwca 1850 tymczasem tylko w niemieckim języku, w włosko-niemieckim, kroacko-niemieckim i halicko-rusko-niemieckim podwójnem wydaniu.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 238. Rozporządzenie cesarskie z d. 16. czerwca 1850, którem przyzwolono różne postanowienia względem dalszego prowadzenia i nadzorowania regulacyi Cisy przez administracyę państwa, a dla jej wykonania roczną zapomogę 100.000 złr. m. k. ze skarbu państwa na lat 5.

Dnia 26. sierpnia wyjdzie także w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany LXXXV. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa, wydany d. 3. lipca 1850 w pojedynczem niemieckim wydaniu, a d. 20. sierpnia r. 1850 w włosko-niemieckim podwójnem wydaniu — w czesko-niemieckim podwójnem wydaniu.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 255. Patent Cesarski z d. 28. czerwca 1850 zawierający postępowanie w sprawach spadków, tudzież opiekuństwa i kurateli dla krajów koronnych Austrii powyżej i poniżej Anizy, dla Saleburga, Styrii, Karyntyi, Krainy, Gorycyi i Gradyski z Istrią, dla Tryestu, Tyrolu i Vorarlberga, dla Czech, Morawii, wyższego i niższego Szlązka, a to począwszy od dnia ogłoszenia.

Nr. 256. Rozporządzenie ministra sprawiedliwości z d. 28. czerwca 1850. którem w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych wydano instrukcyę dla przełożonych gmin w poruczonych im sądowiczych czynnościach urzędowych.

Nr. 257. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z d. 29go czerwca 1850, którem stosownie do najwyższego upoważnienia zmieniono postanowienia dekretu nadwornego z d. 11. stycznia 1819 o traktowaniu petycyi adopcyjnych i legitymacyjnych.

Lwów, 16. sierpnia. Dla Lwowskiego zakładu ślepych przełał magistrat miasta Przemyśla wraz z wydziałem miejskim kwotę 100 złr. m. k.

C. k. rząd krajowy ma sobie za miły obowiązek podać ten szczerobliwy dar z wyrazem podziękowania do wiadomości publicznej.

Lwów, 17. sierpnia. Według raportu c. k. starosty Przemyśla zobowiązał się właściciel Druzbowic J. M. Pan Konstanty Pawlikowski płacić rocznie z wspomnianej wsi kwotę 50 złr. m. k. na rzecz funduszu inwalidów Latour'a.

Za rok 1850 złożył p. Pawlikowski kwotę 50 złr., a przesyłając ten dar na miejsce przeznaczenia ma sobie c. k. rząd krajowy za przyjemny obowiązek podać ten patriotyczny czyn z wyrazem podziękowania do wiadomości publicznej.

Sprawy krajowe.

ODEZWA

do członków Towarzystwa gospod. galicyjskiego.

Lwów, 28. sierpnia. Wysokie c. k. ministerjum rolnictwa i górnictwa, pismem swem z dnia 9. b. m. do l. 6612, zawiadomi-

wszy nasze Towarzystwo o mającej się odbyć w przyszłym miesiącu wrześniu wielkiej wystawie produktów rolniczych w Petersburgu, którą tamtejsze wolne Towarzystwo ekonomiczne urzędu, wzywa w szczególności nasze Towarzystwo, ażeby dla okazania udziału, jaki mieszkańcy Cesarstwa austriackiego w tem pożytecznem przedsięwzięciu mają, wysłało kilku członków z swego grona na rzeczoną wystawę.

Komitet Towarzystwa gospod. galicyjskiego przeto poczytuje sobie za obowiązek, zawiadomić o tem szanownych członków publicznie, w nadziei, iż może który z nich zechce pojechać w tym celu do Petersburga, a w takim razie się zgłosić do komitetu po kredytę i bliższą instrukcyę.

Z komitetu Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego.

(Depesze telegraficzne.)

„Korespondencya austriacka z dnia 25. sierpnia zawiera następujące depesze telegraficzne:“

Tryest, 25. sierpnia. Wczoraj o godzinie 4^{3/4} popołudniu przybył tu król Grecyi w dobrym zdrowiu, a dzisiaj odjechał o godzinie 10^{3/4} do Mnichowa.

Turyń, 20. Znalaziono i zabrano kilka plakatów wzywających lud do demonstracyi przeciw p. Azeglio z powodu wydalenia redaktora Giovini.

Nizza, 20. Z powodu zamknięcia kawiarni zaszły niespokoję, i podano w tej mierze protest podpisany przeszło przez 300 mieszczan.

Florenca, 22. Kilkom wychodźcom rzymskim i sardyńskim zabroniono wstępu do kraju, bowiem rząd uważa obecność ich tak długo za niebezpieczną, póki kwestya rzymsko-sardyńska nie będzie załatwiona.

(Or. Corrp.)

(Pełnomocnictwo dla c. k. austriackiego posła hrabi Thun-Hohenstein.)

Wiedeń, 23. sierpnia. Nadesłany nam dzisiaj dziennik Sachsenzeitung zawiera następujące z Wiednia pod dniem 18. b. m. pełnomocnictwo dla cesarskiego posła hrabi Thun-Hohenstein:

My Franciszek Józef itd. itd.

Ponieważ stosunki wymagają koniecznie, aby niemieckie zgromadzenie federacyjne rozpoczęło znowu swoje na dniu 12. lipca 1848 przerwane czynności stosownie do postanowień art. VII. wiedeńskiego aktu konkluzyjnego, i prowadziło je aż do pokąd na mocy uskutecznionej w prawnej drodze rewizyi konstytucyi związkowej, nie wstąpi w jego miejsce zastępczy organ woli i działania federacyi, — uznaliśmy za rzecz potrzebną, Naszego miłego, wiernego, rzeczywistego tajnego radcę i szambelana, Fryderyka hrabię Thun-Hohenstein mianować Naszym pełnomocnym ministrem i przydykalnym posłem przy niemieckim sejmie federacyjnym.

W skutek tego dajemy mu niniejszem pełnomocnictwo, z zebranymi na niemieckim federacyjnym sejmie pełnomocnikami innych udzielnych niemieckich ksiąząt i wolnych miast, albo samemu, albo w razie potrzeby przez swego substytutu odbywać potrzebne do osiągnięcia federacyjnego zamiaru obrady, i wykonywać to, co uchwalone zostanie, przyrzekając Naszem cesarskiem słowem, że przystaniemy na to wszystko, co rzeczony Nasz pełnomocnik albo jego substytut za porozumieniem się z innymi niemieckimi książętami i wolnymi miastami, w duchu i według brzmienia zasadniczej ustawy federacyi, równie jak w obrębach danych mu przez nas osobnych instrukcyi w tej mierze uradzi, uchwali i do skutku przywiedzie; na potwierdzenie czego podpisaliśmy własnoręcznie niniejsze w zwyczajnej formie cum clausula substituendi wydane pełnomocnictwo, i kazaliśmy na niem Naszę większą pieczęć państwa wycisnąć.

Dano w Naszem stołecznym i rezydencyjnym mieście Wiedniu dnia 25. miesiąca lipca roku pańskiego 1850, a naszego panowania w drugim — Podpis Franciszek Józef.

Odpis tego pełnomocnictwa załączony jest do cyrkularnej depeszy z 14. b. m., którą zastępcy Austrii przy niemieckich rządach mają im doręczyć i wyrazić przytem niezawodną nadzieję, że te rządy na zaproszenie w imieniu cesarskiego przydykalnego dworu przystąpią do udziału w rozpoczynających się z dniem 1. września b. r. obradach federacyjnego zgromadzenia.

(Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych do wszystkich namiestników i szefów krajowych względem paszportów za granicę.)

Wiedeń, 25. sierpnia. Nie raz się już zdarzało, pisze „Korespondencya austriacka“, iż anstryaccy obywatele starali się o paszporta zagranicę u namiestników lub szefów kraju, chociaż miejsce ich osiedlenia nie leży właściwie w urzędowym tychże okręgu, i z tego powodu doznawali w chwili pilnego wyjazdu nie raz przykrego zawodu.

Ta okoliczność spowodowała ministerium spraw wewnętrznych do polecenia wszystkim namiestnikom i szefom krajowym, iżby podali do głośnej wiadomości obowiązujący potąd jeszcze przepis, według którego każdy obywatel austriacki udawać się ma z prośbą o paszport lub książeczkę wędrowną za granicę do namiestnika, prezydenta obwodu, szefa kraju i cywilnego lub wojskowego gubernatora tego kraju, gdzie się jego właściwa znajduje siedziba. Sądzymy, iż tym sposobem przyczynimy się i z naszej strony w interesie podróży do rozszerzenia wiadomości o tem rozporządzeniu.

(Wyrok śmierci. — Powódz w prowincyi Breścia.)

Medyolan, 21. sierpnia. Pietro Narducci skazany był za napad zbrojecki na publicznym gościńcu i za opieranie się gwałtem przeciw żandarmerji, na śmierć przez rozstrzelanie. Karę tę wykonano już na nim. — Prowincya Breścia ucierpiała bardzo wiele od powodzi, mianowicie gościńce i zabudowania.

(Kurs wiedeński z 24. sierpnia 1850.)

Obligacje długu państwa. 5% — 96 $\frac{1}{2}$; 4 $\frac{1}{2}$ % — 84 $\frac{3}{16}$; 4% — 76; 2 $\frac{1}{2}$ % — 51 $\frac{3}{4}$. Akcje bankowe 1164. Losy z 1834r. 183; z 1839 r. 118 $\frac{1}{4}$. Akcje kolei półn. 111 $\frac{1}{2}$.

Hyszpania.

(Wiadomości potoczne z Madrytu.)

Madryt, 16. sierpnia. Wyborcy partyi exaltowanej uchwalili dzisiaj na osobnem zgromadzeniu, przedstawić kandydatów swojej barwy we wszystkich kolegiach wyborczych w Madrycie. Nicogłoszono jeszcze nazwisk kandydatów, którzy mają być przedstawieni.

Pan Salamancą wrócił ze swojej podróży do Paryża i Londynu. Mówią, że zebrał potrzebne kapitały do ukończenia budowy kolei żelaznej z Madrytu do Aranjuez. Roboty około tej kolei rozpoczyna się znowu niezwłocznie.

Jenerał D. Jose de la Concha, mianowany jeneralnym kapitanem wyspy Kuba, odjedzie na miejsce swego przeznaczenia dopiero za powrotem jenerała hrabi Mirasol, spodziewanego tu w pierwszych dniach września. (Ind.)

Anglia.

(Wiadomości potoczne z Londynu.)

Londyn, 20. sierpnia. Z Portsmouth donoszą z poniedziałku o 6 godzinie wieczór:

Jacht królewski „Victoria and Albert” i steamer „Fairy” opuściły dziś port i zawinęły do zatoki Cowes. Pogoda niebyła pomyślna, królowa jeszcze nie wsiadła na okręt w chwili, kiedy to piszemy; lecz jeżeli się wiatr uśmierzy, odpłynie królowa zapewne jutro rano. Steamer „Vivid” będzie również towarzyszył jachtowi królewskiemu.

— Dziennik „Times” donosi, że rząd austriacki dał znać do Londynu, że Anglicy podróżujący obecnie zwykle za paszportami belgijskimi lub francuskimi, nie będą odtąd przyjęci w państwach austriackich, jeżeli nie są opatrzeni w paszporta angielskie.

— Ambasador z Napolu, w towarzystwie personalu swojej misyi, odpłynął do Francji, wracając na Paryż do domu. (Ind.)

Francya.

(Podróż prezydenta. — Zdarzenie w Besancon. — Kongres w Wiesbaden.)

Paryż, 21. sierpnia. W podróży prezydenta republiki zaszło w Besancon ważne zdarzenie, o którym jednak nie niewspomina depesza telegraficzna, ogłoszona we wczorajszych dziennikach wieczornych. Na balu dokąd się był udał do teatru, obstało nagle prezydenta republiki kilka tysięcy demagogów z nieprzyjawnymi okrzykami, groząc jestami. Jenerał Castellane musiał dobyć pałasza dla obrony prezydenta, którego z wielką trudnością wydobyto z grożącego tłumu, co go otaczał.

Słychać o spisku na życie prezydenta, lecz dziennik „Patrie” zbija tę pogłoskę. Mówią też o projekcie uwiezienia Ludwika Bonapartego. Zdaje się jednak, że jeżeli w rzeczy istniał spisek, celem jego nie innego niebyło jak gwałtowna manifestacja nieprzyjaźni przeciw prezydentowi. Projekt uwiezienia niezdaje się być podobnym do prawdy. Ba! co bądź, scena, która się odbyła w Besancon, dowodzi znowu, że partya demagogiczna nieprzestaje przy każdej wydarzającej się sposobności uciekać się do najniegodziwszych środków, podżegając bez ustanku zwierzęce namiętności.

Oczekują teraz z wielką niecierpliwością wiadomości o przyjęciu Ludwika Bonapartego w Strasburgu. Po scenach w Croix-Rousse, w Lyonie i w Besancon obawiać się trzeba nowej epizody demagogicznej w Strasburgu, lubo prezydent, jak słychać pełen jest zaufania w przyjęciu, jakiego dozna w stolicy Alzacji.

Kongres w Wiesbaden zatrudnia także uwagę publiczną lubo w mniejszym stopniu, aniżeli podróż prezydenta. Teraz utrzymują, że przeciw wszelkiemu oczekiwaniu, polityka koncesyj, pojednania i wycofywania, popierana przez pana Berryera, nie została zupełnie pochwaloną. Również odrzucono i politykę niecierpliwej gorliwych członków prawej strony; lecz postanowiono trzymać się drogi środkowej, to jest nie naglić, ale też i nie robić żadnych więcej koncesyj pałacowi Elysée. Jenerał Saint-Priest ma być szefem umiarkowanej partyi legitymistów, utrzymującej równowagę między panem Berryerem a Larochejacquelin. Powzięto postanowienie stanowcze sprzeciwiać się wszelkiemu przydłużeniu władzy prezydenta. (Ind.)

(Depesze telegraficzne z Strassburga.)

„Independance Belge” zawiera następujące telegraficzne depesze:

Strasburg, 22. sierpnia o 6 godzinie rano.

Colmar, 21. o godz. 4 wieczór.

Prefekt wyższego Renu do ministra spraw wewnętrznych. Prezydent republiki opuścił właśnie mój departament, zostawiając po sobie najszcześliwsze wrażenie. Przyjęcie jakiego doznał naczelnik państwa ze strony ogromnej większości ludności, było szczere i serdeczne. Wszędzie objawił się z rzadką energią sposób myślenia ludności błogosławiącej powrotowi porządku. Te niezmąszone manifestacje odniosły tryumf nad usiłowaniami nieprzyjaciół społeczeństwa, którzy napróżno usiłowali protestować przeciw powszechnemu uniesieniu.

Strasburg, 21. sierpnia 4 godz. wieczór. Jenerał-lejtnant, dowódca czwartej dywizji wojskowej do ministra wojny:

Prezydent republiki przybył o trzy kwadranse na trzecią. Władze miejscowe powitały go na miejscu gdzie wysiadł. Niezliczony tłum ludu cisnął się, by go oglądać. Przyjęto go z największą przychylnością.

21. sierpnia o pół do piątej z południa: Prefekt niższego Renu do ministra spraw wewnętrznych:

Prezydent republiki odbył wjazd swój do Strasburga. Przyjęto go w drodze i ze strony ludności w Strasburgu jak najlepiej.

Belgia.

(Przygotowania ku przyjęciu królowy angielskiej. — Książę Joinville i księżniczka Klementyna.)

Ostende, 21. sierpnia. Król belgijski przybył tu wczoraj wieczór wcześniej aniżeli się spodziewano. Ponieważ wyjazd króla zapowiedziano na godzinę ósmą wieczór, sądzono przeto, że pociąg królewski ledwie przybędzie przed północą, tymczasem przybył już o godzinie jedenastej na stację, poprzedzony według zwyczaju lokomotywem oświetlającym drogę. Później i za późno nawet przybył zwykły pociąg kolei żelaznej, przywożąc ze sobą wojskową muzykę i batalion wojska liniowego przeznaczony na załogę w Ostende.

Dziś rano przygotowało się więc całe miasto wraz z królem na przyjęcie królowej Wielkiej Brytanii. O ósmej godzinie ozdobiono już wszystkie okręta w porcie i w zatoce w bandery i światła. — Ostaje statków parowych, do której ma zawinąć okręt „Victoria and Albert” urządzono tak, aby nie nieprzeszkadzało ruchom statka królewskiego. Ulice, któremi jak się zdaje ma przejeżdżać królowa udając się do pałacu swego wuja, ozdobiono także chorągiewkami wszystkich narodów i wszelkiej barwy. Władze przypomniawszy sobie rok 1843, gdzie królowa angielska przy pierwszej wizycie swojej przybyła o półtora godziny przed chwilą przewidzianą, i nie chcąc tą razą uchybić powinności, przywdziała spieszenie swoje uniformy, w tem się dowiedziono, że król otrzymał pocztą z Dovers list od królowej z uwiadomieniem, że przybędzie do Ostende dopiero jutro (we czwartek) między jedenastą a dwunastą godziną w południe.

Lecz nie na tem koniec. Nieustala jeszcze wątpliwość, czyli królowa i książę Albert wylądują, czyli królowa będzie jadła obiad w pałacu królewskim, albo czy król będzie jadł na jachcie królowej.

Od przedwczoraj bawi tu książę Joinville i księżniczka Klementyna orleańska, księżna Sachsen-Coburg. Dziś rano odwiedziły ich królewiczowskie Mości króla, poczem król wraz z nimi przechadzał się pieszo. Król odprowadzał ich do hotelu, gdzie został trzy kwadranse, poczem ich odprowadził do statku parowego, którym książę i księżna odpłynęli do Dovers. (Ind.)

Holandya.

(Zamknięcie sesji stanów jeneralnych i przemowa ministra spraw wewnętrznych.)

Haga, 21. sierpnia. Na połączonem posiedzeniu obydwóch izb zamknął dziś minister spraw wewnętrznych sesję stanów jeneralnych następującą mową:

„Mości Panowie!

„Prace Wasze podczas tej sesji odznaczyły się tak ważnością jak i rozmaitością.

Oprócz budżetów przyjęliście panowie znaczną liczbę projektów ustaw ku ulepszeniu naszego systemu ekonomicznego i rozmaitych gałęzi administracji. Ustawy dla reorganizacji systemu pocztowego i uregulowania spraw żeglugi niderlandzkiej zwróciły na siebie szczególnie powszechną uwagę. Rząd ma przekonanie, że te ustawy za pomocą czynności przemysłowej i ducha przedsiębiorczego obfite będą w pomyślną następność dla naszych wewnętrznych i zagranicznych stosunków handlowych.

Nasze prawo publiczne rozwinęło się znacznie ustawą regulującą wykonanie art. 6. konstytucji, dotyczącego się prawa indagacyjnego izby drugiej, prawa wyborczego i składu równie jak atrybucji stanów prowincyalnych.

Z ufnością poręczamy dobremu duchowi i patriotyzmowi ludu wpływ jaki te instytucje powiuną wywierać na naszą społeczność.

Prace wasze nieograniczały się wyłącznie na kwestye legislacyjne. Liczne sprawozdania, liczne informacje zasięgnięte z waszej strony od rządu, świadczą o waszej troskliwości o dobro kraju i dały powód do dyskusji tak pożytecznych naradom i wspólnym uchwałom.

Przy otwarciu sesji zwróciła uwagę waszą niepewność wywołana przez dymisy odpowiedzialnych radców korony. Wspieraliście panowie gorliwie i szczerze ministerium powołane przez króla w wykonaniu swoich ważnych obowiązków. Dopomogliście wielce rzą-

dowi królewskiemu do utrzymania pierwszego warunku silnego rządu, przez połączenie i wspólne działanie rządu i reprezentacji narodu.

Stany jeneralne są rozwiązane nie dla braku zgody i zaufania, lecz aby naród mógł znowu korzystać z prawa przysługującego mu z ustawy wyborowej.

Król polecił mi wyrazić Panom swą wdzięczność za wierną pieczołowitość którąście poświęcili interesom królestwa.

W imieniu króla ogłaszam zamknięcie obecnej sesji Stanów jeneralnych.

(Ind.)

Włochy.

(Najnowsze wiadomości z Włoch.)

Turyn. 20. sierpnia. Król cierpi teraz na różę w twarzy, i puszcza mu krew powtórnie. Dziennik „Era nuovo“ utrzymuje, iż margrabia d'Azeglio daleko mniej okazał energii w sprawie klerykalnej, niżeli jego kolega minister Siccardi; życzy on sobie pośrednictwa francuskiego w tej mierze, i radby przywrócić zgodę między rządem sardyńskim a rzymską stolicą. Rada ministeryalna wszakże przeciwnego jest zdania, a jak dziennik powyższy utrzymuje, połączona jest podobna zgoda z wielkimi trudnościami, zwłaszcza, iż kurya rzymska będzie się zapewne upierać i domagać uchylenia ustawy ministra Siccardi, a gdyby to nastąpiło, natenczas obawiać się należy powszechnej agitacji ze strony municypaliów i ludności miast i miasteczek. Lud wiejski przeciwnie ciągnie więcej za Rzymem, zaczem załatwienie tej okoliczności podlega wielkim bardzo trudnościom. — Pułkownik Monti, szef dawniejszej legii na Węgrzech, zajmuje się strategicznymi pracami, a między innemi tłumaczy instrukcję polową przez FM. hrabie Radetzkiego wydaną. — Najnowsze wyjaśnienia ze strony p. Bianchi Giovini w sprawie swej własnej poczynione okazują, iż wydalenie swoje nie przypisuje on tyle zabiegom obcych mocarstw, ile raczej zwycięstwu stronnictwa, które reakcyjnym mianuje.

Ferrara. 18. sierpnia. Z powodu powodzi wydarzonej w okręgu Breścia wezbrały wody Padu tak mocno, iż i tutaj obawiano się już zatopu. Przedsięwzięto więc wszelkie środki ostrożności, i pomyślano o alarmowych sygnałach. Na szczęście jednak opadły od kilku dni wody, a potrwożeni mieszkańcy wielkiej doliny przy rzece Pad nabrali lepszej otuchy.

Florenca. 16. sierpnia. Wieczorem 14go przedsięwzięto liczne aresztacje w kilkunastu kawiarniach i w innych miejscach publicznych Florencji; patrole żandarmeryi przeciągały ulicami, aresztując ledwie nie każdego, kto tylko pokazał się na ulicy. Po przedstawieniu przytrzymanych u tyłkach przeczności nakazano im w ogólności, iżby nie wazyli się iść lub jechać do Siena, a to z obawy jakiej demonstracji rewolucyjnej w czasie uroczystości odbyć się tam mającej, mianowicie zaś, aby nie wznieśli tam hucznego okrzyku za przywróceniem znów funkcji konstytucyjnych. Podejrzany z pomiędzy przytrzymanych przez patrol osób przykazywano wyraźnie, aby z okręgu miasta nie wydalały się bynajmniej, i od czasu do czasu meldowały się w urzędzie osobiście. Tak samo działo się w Liwornie, a szczególnie podejrzane osoby musiały się dwa razy na dzień meldować. Zresztą odbyła się uroczystość w Siena jak najspokojniej.

(Oest. Corr.)

(Pocztą włoską. — Wiadomości z Palermo, z Neapolu i z Rzymu.)

Palermo. 14. sierpnia. 12go b. m. zdybał parowiec królewski „Karol III.“ podczas żeglugi na wodach pod Avola eskadrę angielską śródziemnego morza. Parowiec zatknął natychmiast banderę angielską, i salutował eskadrę 15 wystrzałami armatnimi, na które okrzęsł admirałski odpowiedział, zatknawszy przytem banderę króla obojg Sycylii.

Neapol. 18. sierpnia. Jenerałowi Roberti, który 15. maja 1848 był komendantem kasztelu St. Elmo, i przytem odpowiedział jak najlepiej życzeniom rządu neapolitańskiego, wzbroniono przed kilku dniami wstęp do miasta Neapolu. Paszport jego widymowano do Malty i do Rzymu, lecz widymację do Toskany odmówiono mu pomimo prośby jego.

Rzym. 16. sierpnia. Sacra consulta skazała pewne indywiduum za zatajenie broni, a inne za morderstwo na karę śmierci, któryto wyrok wykonano już na ohydwoch przez rozstrzelanie. Oprócz tego skazano także 13 osób po części za przestępstwa polityczne na kilkotygodniowy areszt.

(Oest. Corr.)

Niemce.

(Kongres pokoju.)

Frankfurt. 21. sierpnia. Na mający się tu jutro o 10 godzinie przedpołudniem rozpocząć kongres pokoju w kościele św. Pawła, spodziewają się przybycia w ciągu dnia dzisiejszego wielu uczonych i filantropów francuskich, angielskich i amerykańskich. Z Frankfurtu zgłosiło się do tej chwili blisko 40 uczestników. Z reszty Niemiec nie wielu się jeszcze zgłosiło. Tajny radca państwa Dr. Jaup, który przybył tu dla uczestnictwa w kongresie, obrany będzie zapewne jego wiceprezydentem.

(Rozpisanie nowych wyborów do zgromadzenia krajowego.)

Stutgarda. 21. sierpnia. Wydany dziś dziennik rządowy zawiera rozpisanie wyborów z powodu ostatniego rozwiązania narodowego zgromadzenia. Nowe wybory, znane z ustawy wyborczej z dnia 1. lipca z. r. nastąpią 20. września. Do rozporządzenia, zawierającego zastosowanie przepisów w przytoczonej ustawie, załączony jest spis wyrażonych miejsc do głosowania; liczba jest pomno-

zona: w pierwszych wyborach za ministeryum z miesiąca marca zawierała tabela 262, za ministeryum z miesiąca października w wyborze drugiego zgromadzenia 561, ta razą aż 639 miejsc do głosowania. Przed miesiącem październikiem nie można się spodziewać zebrania sejmu; na tak długo więc muszą przyswolonone podatki wystarczyć. Pan Linden odjechał już na swoje objazdkę w obwód Jaxt. O trybunale państwa nie słyhać już od czasu publicznej konferencji z dnia 3. sierpnia nie więcej; na decyzję jego, a może na powody jego decyzji potrzeba długo czekać.

(Posel duński.)

Drezdno. 20. sierpnia. Wspominany częstokroć podczas najświeższej swej bytności w kilku stolicach niemieckich dworów duński posel, baron Dircking-Holmfeld, oddał temi dniami także tutejszemu dworowi wizytę. Pobyt jego, który był bardzo krótki, nie sprzeciwiał się, jak słyszymy, temu zdaniu, że i w Kopenhadze spodziewają się, że za przywróceniem konstytucyjnego federacyjnego organu nadejdzie chwila, w której zachodzące względem Holsztynu spory, bez wszelkiej niepożądaney interweneyi obcego mocarstwa w Szlezwigu i bez użycia duńskiego oręza w Holsztynie, mniej lub więcej stanowczo będzie można rozstrzygnąć.

(D. J.)

(Kurs giełdy frankfurckiej z 22. sierpnia.)

Met. Austry. 5 $\frac{1}{2}$ — 82 $\frac{1}{8}$; 4 $\frac{1}{2}$ 0/0 pct. — 71 $\frac{1}{4}$. Akcyje ban. 1207. Sard. 32 $\frac{1}{8}$. Hyszp. 3 $\frac{1}{2}$ — 32 $\frac{1}{8}$. Polskie 300 — 136; 500 — 81 $\frac{1}{8}$.

Prusy.

(Projekt do ustawy o stowarzyszeniach przedłożony prowizorycznemu kolegium książąt.)

Berlin. 21. sierpnia. Przedłożony prowizorycznemu kolegium książąt projekt do ustawy o stowarzyszeniach i zgromadzaniu się, stara się zapobiedz nadużyciu klubów po części za pomocą pewnych osobistych gwarancyi, po części zaś przez ustanowienie kaucyi pieniężnej na wzór ustawy o druku. W istocie dziwić się potrzeba, dla czego o środku tym dawniej już niepomyślano. Użycie jego przeciw klubom okaże się tem bardziej usprawiedliwionem, ile że, jak wspomniony projekt doradza, składanie kaucyi nie od wszystkich stowarzyszeń, lecz tylko od takich żądanem będzie, które ze względu na stanowisko swoje okazały się karygodnem, i przy których zatem nastaje potrzeba, za wykonywanie wyroków sądowych, wynagrodzenie kosztów sobie zapewnić. Zresztą rozumie się samo przez się, że prawo zupełnego zaniknięcia takich stowarzyszeń zarówno sądom przysługiwać będzie, jak przy dziennikach prawo zupełnego ich zakazywania.

(C. C.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 24. sierpnia.)

Dobrowolna pożyczka 106 $\frac{1}{2}$. Oblig. długu państ. 99. Akcyje bank. 97 $\frac{3}{4}$. Pols. listy zast. 95 $\frac{1}{2}$. Pols. 500 — 81 $\frac{3}{4}$; 300 — 137 $\frac{1}{2}$ L. Frydrychsdory 13 $\frac{1}{12}$. Inne złoto za 5 tal. 11 $\frac{7}{12}$. Austr. bank. 87 $\frac{1}{2}$.

Turecja.

(Wielki ruch w gabinecie otomańskim. — Koszta podróży Sułtana.)

Konstantynopol. 5. sierpnia. Po ciszy, jaka panowała podczas Ramazanu, panuje obecnie wielki ruch w gabinecie tutejszym. Jenerał Aupick układa się względem świętego grobu, sir Strafford-Canning załatwia nieporozumienie, które zaszło w Belgradzie między konzulem angielskim a rządem serbskim; p. Titoff zajmuje się kwestyą ewakuacyi księstw naddunajskich.

Katolicy w Jerozolimie mają w świętych miejscach jasne i wyraźne prawa, które szymatycy zrzeczością i podstępem bardzo naruszili, i teraz ustąpić niechęć katolikom. Wysoka Porta nie ma wprawdzie w tej kwestyi żadnego osobistego interesu, jednak wielkiej doznaje trudności w dogodzeniu wszystkim stronom, niechęć ubliżyć szymatykom, których proteguje p. Titoff, ani naruszyć praw katolików; których broni jenerał Aupick.

Sprawa konzula angielskiego jest tylko skutkiem zachowania dawnych kapitulacyi. Służący konzula angielskiego w Belgradzie został za jakieś przestępstwo ukarany przez władzę serbską. Chociaż ten służący jest rodem z Bośni, jednak konsul widzi się być obrażonym i zrywa swoje stosunki z księciem serbskim. Spodziewać się należy, że sir Strafford-Canning niebędzie robił trudności w załatwieniu tej sprawy.

Upróżnienie księstw naddunajskich jest kwestyą bardzo zawiłą i trudną. Wprawdzie życzyliby wypadało, aby wojska rosyjskie przeszły przez Prut, lecz to cofnięcie się pociągnęłoby za sobą wyjazd komisarza tureckiego z Bukaresztu. To ostatnie następstwo byłoby bardzo niekorzystnem dla Turcyi, ponieważ wysoka Porta niemoże jak Rosya, mieć konzula w Bukareszcie. Jakoż dawniej bywało, że konsul rosyjski miał wolne pole, aby wpływać na czynności Hospodara, ponieważ Porta przez niego niebyła reprezentowaną, i to po wyjeździe komisarza tureckiego znowu nastąpi.

Aby rząd otomański zachował swój wpływ w prowincjach naddunajskich, potrzebną jest rzeczą, aby tam miał ciągle zdolnego urzędnika. Zachodzi więc kwestya, czyli i w jakiej własności taki urzędnik będzie mógł stale mieszkać w Bukareszcie po wyjściu wojsk rosyjskich, równie jak i tureckich.

— Czytaliśmy, pisze „led. Belge“, z niemałym zadziwieniem w jednym dzienniku doniesienie, jakoby koszta ostatniej podróży Sułtana wynosiły siedm milionów, z dodaną uwagą, że te wydatki jeszcze więcej pogorszą zły stan finansów Turcyi. Rzecz się ma wcale inaczej. Już od dawna odstąpił Sułtan dobra swoje państwu; zachował sobie tylko listę cywilną, której nigdy nieprzekracza. Koszta podró-

zy, wspomnienie ubogich, zachęcenia i częste wydatki na korzyść publiczną, wszystko to opędza z tej listy cywilnej.

Zresztą podróż Sultana niekosztowała 7 milionów, lecz tylko około 700,000 franków, któreto koszty opędzono z prywatnej kasy Sultana.

Rzecz domowa.

Protokół

dwudziestego ósmego posiedzenia Wydziału miejskiego
stolecznego miasta Lwowa dnia 14. sierpnia 1850.

(Dokończenie.)

§. 8.

Każdy z wykazanych inwalidów otrzyma w tym uroczystym dniu wydaną na swoje imię i do własnego rozporządzenia książeczkę kasy oszczędności na 25 złr., tudzież 5 złr. m. k. na rękę za rok upłyniony; na rok zaś następujący opatrzone będzie każdy z tych inwalidów dekretem magistratu, na mocy którego upoważnionym będzie, od 1. września 1850 poczynawszy prowizorycznie co miesiąc po 5 złr. m. k. z lwowskiej kasy miejskiej za stęplowanym przez dotyczący urząd parochialny i landwójtowski, tudzież przez c. k. rewizoryat werbbezirku pułku hrabi Nugent potwierdzonym kwitem aż do 31go sierpnia 1851 pobierać.

Kwity inwalidów starozakonnych opatrzone być mają potwierdzeniem prowadzącego metrykę.

§. 9.

Gdyby w przeciągu przyszłego roku liczba inwalidów przez przybytek z innych pułków powiększyła się, wtedy dodatek na wsparcie na rok następujący wynieść się mający stosunkowo zmniejszonym być może, jeżeli fundusz rezerwy z procentów utworzony do obdzielania wszystkich inwalidów podług dotychczasowego wymiaru nie wystarczy.

§. 10.

Prawo do rozdzielania miejsc fundacyjnych na propozycję c. k. komendy wojskowej krajowej, przysłuży radzie gminnej lwowskiej, poczem obdzieleni osobnymi dekretemi przez magistrat zaopatrzeni będą. W tym samym sposobie udzielane będą także opróżnione miejsca fundacyjne uprawnionym według §. 2 wdowom i sierotom obdzielonych inwalidów.

§. 11.

W przypadku gdyby wcale żadnych inwalidów do obdzielenia nie było, wtedy radzie gminnej pozostaje prawo oznaczenia, jak sobie postąpić z procentami kapitału fundacyjnego, do rozporządzenia przeznaczonemi.

§. 12.

Co roku ogłoszone będzie sprawozdanie względem zarządu funduszu, jako też względem rozdzielania procentów.

§. 13.

Ponieważ fundusz ten podług swojego pierwotnego przeznaczenia tylko na korzyść żołnierzy za Lwów odstawionych utworzony, i pod wyłączny zarząd gminy miasta Lwowa oddany został, przeto postanawia się, że ten lwowski miejscowy fundusz inwalidów bez wyraźnego zezwolenia gminy miejskiej do żadnego innego funduszu inwalidów w monarchii austriackiej wcielonym, ani z żadnym innym majątkiem fundacyjnym zjednoczonym, ani też na żaden jakikolwiek inny cel obróconym być nie może.

§. 14.

Ponieważ obecnie ani liczba do wsparcia z lwowskiego miejscowego funduszu inwalidowego uprawnionych inwalidów z całej c. k. armii austriackiej, ani też ilość ciągle wzrastającego kapitału, i przypadających z niego procentów wiadomą nie jest, przeto wydział miasta Lwowa na teraz nie jest w położeniu formalny zapis fundacyjny wygotować, i obowiązuje się, skoro o wyżej wspomnianych okolicznościach zawiadomionym zostanie, ten dokument niezwłocznie ułożyć, i c. k. krajowej komendzie wojskowej do przechowania przedłożyć.

Według tych zasad, a mianowicie w sposób §. 8 objęty obdzieleni być mają następujący 6 inwalidów z. k. pułku hrabi Nugent:

- a) Jan Jędrzejowski, rodem ze Lwowa, lat 24 mający, raniiony w potyczce pod Soma Campagnia d. 24. lipca 1848;
- b) Leopold Slotarski, rodem z Woli Koblańskiej cyrkułu Samoborskiego, lat 19 mający, za Lwów dobrowolnie odstawiony, stracił wzrok w bitwie pod Soma Campagnia;
- c) Piotr Drelichowski, rodem ze Lwowa, lat 25 mający, raniiony podczas obrony przesmyku pod Branisko d. 5. lut. 1849;
- d) Leon Gorczycki, rodem ze Lwowa, lat 31 mający, ranny w potyczce pod Kostelna;
- e) Chaim Hersch Graf, rodem ze Lwowa, lat 22 mający, raniiony pod Branisko; nakoniec
- f) Jossel Kügel, rodem ze Lwowa, lat 23 mający, cierpiący na zprużnienie kości w lewym ramieniu z powodu ranienia.

2. Na pisemny wniosek przełożonego magistratu, przez radcę magistr. Gregorowicza przedłożony, w przedmiocie stosunkowego obdzielenia na dniu urodzin Najjaśniejszego Pana osób w zakładach do-

broczynnych umieszczonych uchwała wydział asygnować z kasy miejskiej:

a) dla 68 sztyfcików wojskowych . . .	22 złr. 40 kr.
b) dla 36 chłopców w zakładzie sierot . . .	12 " — "
c) dla 46 osób w wolnym domu roboczym . . .	4 " 36 "
d) dla 76 kalek ad St. Lazarum . . .	7 " 36 "
e) dla 196 umieszczonych w domu ubogich . . .	19 " 36 "
f) dla 42 głuchoniemych . . .	14 " — "
g) dla 31 kalek izraelickich . . .	3 " — 6 "
h) dla 12 sierot izraelickich . . .	4 " — "
i) dla 230 poreyonistów w domu ubogich . . .	23 " — "

razem . . . 110 złr. 34 kr. m. k.

3. Przewodniczący oznajmia, iż ma zamiar, wyprawić na dniu 18. sierpnia r. b. na strzelnicy miejskiej obiad dla wyżej wymienionych inwalidów; tudzież wszystkich obecnie w zakładzie tutejszej zostających dekorowanych podoficerów i szeregowych; na co obrócone być mogą 54 złr. m. k. pozostałe z przeszłorocznych podobnych przygotowań. Służy do wiadomości, a wykonanie zostawia się przewodniczącemu.

4. Poczem zaprosił przewodniczący członków wydziału na nabożeństwo na dniu 18. sierpnia r. b. z powodu urodzin Jego c. k. Mości najpierw w kościele katedralnym obr. łac., następnie zaś w miejskiej cerkwi obr. gr. odprawić się mające, wezwał oraz członków wydziału, aby także przy obdzielaniu inwalidów jakoteż przy obiedzie na strzelnicy znajdować się chcieli.

Po nabożeństwie uda się deputacya do zastępcy Jego Excelencyi Szefa krajowego w celu złożenia życzeń dla Jego c. k. Mości Cesarza i Króla imieniem miasta Lwowa, do czego przewodniczący członków wydziału zaprasza.

Koniec posiedzenia o wpół do 8mej godziny.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie z 28. sierpnia)

Lwów. Na naszym dzisiejszym targu sprzedawano korzec pszenicy po 18r.22k.; żyta 13r.; owsa 6r.22k.; hreczki 10r.; kartofli 3r.20k. w. w. Jęczmienia, prosa, grochu, siana, słomy i drzewa nie było na targu. — Cena drobnej sprzedaży bez odmiany.

Kurs lwowski.

Dnia 29. sierpnia.

W monocie konwencyjnój.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat notenderski	5	25	5	30
Dukat cesarski	5	28	5	31
Półimperyal zł. rosyjski	9	27	9	31
Rubel fr. rosyjski	1	49	1	50
Talar pruski	1	41	1	42
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	21	1	22
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	97	10	97	35
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	97	50	98	20

(Kurs wekslowy wiedeński z 24. sierpnia.)

Amsterdam 161 $\frac{1}{2}$ l. 2. m. Augsburg 117 $\frac{1}{3}$ p. uso. Frankfurt 116 $\frac{1}{4}$ p. 3. m. Genua — —. Hamburg 171 $\frac{3}{4}$ p. 2. m. Liworno — —. Londyn 11.39 p. 3. m. Medyolan — —. Paryż 138 p. 2. m. Agio dukata ces. 21 $\frac{3}{8}$. Napoleondor. 9.19. Szufryn. 16.4. Agio srebra 16.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 28. sierpnia. Hr. Russocki Stanisław, z Dulib. — PP. Titz Józef, c. k. radca apel., ze Stanisławowa. — Radziejowski Edward, z Dzikowa. — Zagórski Wicenty, z Czech. — Skrzyński Franciszek, z Podadek. — Borkowski Alojzy, z Jazzkowic.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 28. sierpnia. Hr. Dzieduszycki Kazimierz, do Niestuchowa. — Radziejowski Klemens, do Kłodzianka. — Sawczyński Kajetan, do Krakowa. — Augustynowicz Bolesław, do Kniażego.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 28. sierpnia:

Pora	Barometr wsprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan tem- peratury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god.zr.	28 2 5	+10,5°	+17,5°	wschodni	pochm. ☉
2 god.zr.	28 1 8	+17°	+9°	"	"
10 g. w.	28 1 6	+14,5°		—	pogoda "

T E A T R.

Dziś: dramat niem. „Doctor Wespe.”

Jutro: przedst. niem. „Christoph und Renate“ i „Freund in der Noth.”

Subskrypcya na Kraków w Redakeyi gazety lwowskiej, ulica niższa
Ormieńska Nr. 347.

Główny Redaktor M. Srzeniawa Sartyni.

Z c. k. galic. Drukarni rządowej.